

Л. О. Позднякова, канд. екон. наук, доц.
кафедри фінансових ринків та фінансових послуг,
Національний Університет Державної
податкової служби України

ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Сучасна фінансово-економічна криза у вітчизняній економіці є частиною загальної фінансової кризи світового масштабу. Проблеми ліквідності, що виникли у вітчизняних страховиків пов'язані із зміною ситуації на світових фінансових ринках, зменшенню доступу до вільних фінансових ресурсів.

Ключовою проблемою вітчизняного страхового ринку, що породжує низку проблем похідного характеру, у тому числі і залежність від іноземного капіталу, є його недостатня здатність до акумуляції внутрішніх фінансових ресурсів. Така ситуація обумовлена не лише низькою капіталізацією вітчизняного страхового ринку, але й низькою довірою з боку потенційного клієнта, що обмежує можливості залучення грошових ресурсів.

Існує ще одне пояснення нездатності страхового ринку до залучення грошових коштів — це недостатній рівень розвитку вітчизняної економіки. У країнах із низьким значенням ВВП на душу населення більшу частину доходів населення тратить на споживання, меншу — на збереження у тому числі і на страхування. Отже, рівень активності населення в галузі страхування достатньо низький. Існує суттєвий вплив рівня розвитку економіки на ресурсний потенціал страхової системи, хоча цей зв'язок далеко не абсолютний, існують інші фактори, що визначають стан страхової системи.

Вагому роль у змінах масштабів та структури вітчизняного страхового ринку відіграє конкурентна середа, яка спонукає учасників ринку фінансових послуг розвивати мережу продажів, переходити на високі стандарти обслуговування.

Криза на страховому ринку України почалася із скорочення притоку фінансових ресурсів, що перш за все породило кризу ліквідності, і це був перший етап кризи. Другий етап кризи був поглиблений порушенням розрахунків у банківській системі, що негативно відобразилося на стані реального сектору економіки. Деякі великі підприємства вимушені були тимчасово припинити роботу, погіршилось їх забезпечення оборотними засобами. На

третьому етапі кризи з'ясувалось, що значна державна підтримка банківського сектору не стимулює його до вкладень у реальний сектор економіки, що почався перерозподіл власності, почастишали рейдерські захоплення і відтік капіталу за кордон.

Криза перед частиною вітчизняних страховиків поставила задачу виживання, укрупнення і консолідації. Для тієї частини страховиків, власний капітал яких менше 1,0—1,5 млн євро постає питання припинення своєї діяльності.

Отже, можна зробити висновок, що сучасний вітчизняний страховий ринок потребує зваженої антикризової програми та підтримки з боку держави, яка може полягати у кредитуванні страхового сектору з боку НБУ; розширенні повноважень Держфінпослуг щодо заходів запобігання банкрутства, фінансовому оздоровленню страховиків, а також надання повноважень тимчасової адміністрації; не допущення запуску завуальованих механізмів розподілу власності за активною участю держави, придбання страхових компаній, що постраждали від кризи тими страховиками, що отримали доступ до державних ресурсів у період кризи; необхідно змінити парадигму державного регулювання страхового ринку.

УДК 332.72

Є. А. Поліщук, канд. екон. наук,
старш. викл. кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

НОВІТНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ ДЕВЕЛОПЕРСЬКИХ КОМПАНІЙ НА ІНВЕСТИЦІЙНОМУ РИНКУ

На сучасному етапі фінансування девелоперських проектів окрім традиційних інструментів (банківське кредитування, облігаційні позики, випуск простих чи привілейованих акцій) використовують також і новітні схеми фінансування, такі як ескроу-кредитування, мезонінне кредитування та форвардне фінансування.

У схемах фінансування девелоперських проектів ескроу-кредити використовуються на стадії будівництва. Ескроу означає будь-яку угоду, внаслідок якої одна особа для здійснення прода-